

Dosarul nr. 2r-766/19

Prima instanță - (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) C. Vîrlan

Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) A. Danilov, Iu. Cotruță, I. Secrieru

DECIZIE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liliana Zubcov împotriva lui Victor Chelari, Iuliei Dahina și Întreprinderii Mixte „Coliseum Palace” Societate cu Răspundere Limitată cu privire declararea nulității contractului de cesiune a creanțelor,

împotriva încheierii din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 24 ianuarie 2017 Liliana Zubcov s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Victor Chelari, Iuliei Dahina și ÎM „Coliseum Palace” SRL, solicitând declararea nulității contractului de cesiune a creanței din 20 iunie 2013.

Prin hotărârea din 26 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Liliana Zubcov împotriva lui Victor Chelari, Iuliei Dahina și ÎM „Coliseum Palace” SRL cu privire declararea nulității contractului de cesiune a creanțelor.

La 18 martie 2019, Liliana Zubcov, fiind reprezentată de avocatul Veronica Pascal, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând casarea ei, rejudecarea cauzei și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov.

S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei până la 28 iunie 2019, inclusiv.

La 17 iunie 2019, avocatul Veronica Pascal, în interesele Lilianeii Zubcov, a depus cerere de apel motivată. Ulterior, la 27 iunie 2019 a depus cerere prin care a solicitat scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 5 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea depusă de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov.

S-a scutit parțial Liliana Zubcov de la plata taxei de stat în sumă de 13 750 lei.

S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 5 000 lei, până la data de 2 septembrie 2019, inclusiv.

S-a menționat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

S-a explicat participanților că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces.

La 24 iulie 2019 avocatul Veronica Pascal, în interesele Lilianeii Zubcov, a declarat recurs împotriva încheierii din 5 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 16 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a restituit recursul declarat de avocatul Veronica Pascal, în interesele Lilianeii Zubcov, împotriva încheierii din 5 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov.

La 19 noiembrie 2019, avocatul Veronica Pascal, în interesele Lilianeii Zubcov, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei spre judecare în instanța de apel, pentru examinarea cererii de apel.

În motivarea recursului a exprimat dezacordul cu încheierea contestată invocând că este pasibilă de a fi casată.

A indicat că apelul motivat a fost depus în termenul indicat de instanță, iar referitor la refuzul de scutire de la plata taxei de stat, a declarat recurs, curgerea termenului pentru achitarea taxei de stat fiind suspendată.

Astfel, avocatul Veronica Pascal consideră că, restituind cererea de apel fără a acorda un termen pentru achitarea taxei de stat, instanța de apel a îngădit recurenței accesul la justiție.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 1 noiembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (vol. II, f.d. 207), însă dovada legală de recepționare a acesteia la materialele dosarului lipsește. Totodată, în cererea de recurs s-a menționat că aceasta a fost recepționată la 14 noiembrie 2019. Astfel, se constată că recursul a fost declarat în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă prevede că, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 83 din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd cauzele cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărârilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) și lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216-XII din 03 decembrie 1992, tarifele taxei de stat se stabilesc la următoarele quantumuri pentru cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil în mărime de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25 000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50 000 lei de la persoanele juridice.

Pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești taxa de stat este de 75% din taxa ce urmează a plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau altei cereri (plângeri), iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial - 75% din taxa calculate din suma contestată.

Conform art. 85 alin. (4) din Codul de procedură civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Art. 110 din Codul de procedură civilă, statuează că, termenul de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Din interpretarea prevederilor legale enunțate, este de înțeles că apelanților li se acordă un termen pentru înlăturarea neajunsurilor, iar în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor menționate, survine sancțiunea pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, la caz, restituirea cererii de apel.

După cum denotă actele cauzei, la 26 februarie 2019 Judecătoria Chișinău, sediul Centru a pronunțat dispozitivul hotărârii judecătorești. (vol. II, f.d. 121, 136-140)

La 18 martie 2019, Liliana Zubcov, fiind reprezentată de avocatul Veronica Pascal, a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond. (vol. II, f.d. 146)

Ca urmare, fiind examinată chestiunea privind punerea pe rol a apelului, prin încheierea din 13 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov și s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării apelului motivat și a dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 18 750 lei până la 28 iunie 2019, inclusiv. (vol. II, f.d. 150-152)

La 17 iunie 2019, avocatul Veronica Pascal, în interesele Lilianeii Zubcov, a depus cerere de apel motivată. Ulterior, la 27 iunie 2019, prin cerere separată, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat. (vol. II, f.d. 156-158, 160)

Prin încheierea din 5 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea depusă de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov, s-a scutit parțial Liliana Zubcov de la plata taxei de stat în sumă de 13 750 lei, s-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării în cancelaria Curții de Apel Chișinău a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 5 000 lei, până la data de 2 septembrie 2019, inclusiv.

Totodată, s-a menționat că în caz contrar cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită conform art. 369 alin. (1) din Codul de procedură civilă și s-a explicat participanților că asupra chestiunii primirii sau restituirii cererii de apel, va decide un complet din 3 judecători, fără citarea participanților la proces. (vol. II, f.d. 168-171)

La 24 iulie 2019 avocatul Veronica Pascal, în interesele Lilianeii Zubcov, a declarat recurs împotriva încheierii din 5 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 16 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov, s-a restituit. (vol. II, f.d. 198-200)

Iar, prin încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel depusă de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov s-a restituit. (vol. I, f.d. 204-206)

În susținerea soluției, instanța de apel a reținut că apelanta nu au îndeplinit în interiorul termenului acordat indicațiile stabilite prin încheierea din 5 iulie 2019 și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat pentru depunerea cererii de apel, iar cu titlu de consecință a neîndeplinirii lor, a survenit sancțiunea procedurală de restituire a cererii de apel.

Colegiul subliniază, indicațiile expuse în actul de dispoziție a instanței de judecată, în scopul înlăturării neajunsurilor, sunt obligatorii pentru participanții la proces, ultimii având obligația de a le executa în termenul stabilit și în volum deplin.

În caz de nerespectare a prevederilor legale și celor din actele de dispoziție judiciară, participanții la proces, vor suporta consecințele.

Colegiul reiterează că în corespundere cu prevederile art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a achita taxa de stat la depunerea cererii de apel, iar nerealizarea

acesteia denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Așadar, în circumstanțele stabilite, Colegiul reține că instanța de apel întemeiat a restituit cerere de apel depusă de Veronica Pascal în interesele Lilianeii Zubcov, pe motiv că nu a înlăturat neajunsurile în termenul limită indicat în încheierea din 5 iulie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Recurenta-apelanta Liliana Zubcov avea obligația de achita și de a prezenta instanței de apel dovada de plată a taxei de stat în sumă de 5 000 lei până la data de 2 septembrie 2019, inclusiv, însă nici la 22 octombrie 2019, data ședinței de judecată în instanța de apel, dovada achitării taxei de stat nu a fost prezentată.

La fel, nu au fost invocate și prezentate careva probe veridice, ce a-r fi confirmat imposibilitatea prezentării aceste-i dovezi.

Or, participanții la proces, trebuie să aibă o poziție activă, exercitată atât personal, cât și prin intermediul reprezentantului său.

Iar, în condițiile în care apelanta, nu a prezentat dovada achitării taxei de stat în original în termenul limită acordat de instanță, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel, privind restituirea apelului, întemeiată.

Instanța de recurs remarcă că, apelanta a beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile și urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către ultimii.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel, având în vedere că Liliana Zubcov nu a întreprins vreo acțiune de a prezenta dispoziția de plată a taxei de stat în original în instanța de apel.

La caz, sunt relevante și dispozițiile art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În acest context, instanța de recurs conchide că, Liliana Zubcov s-a folosit cu rea-credință de drepturile procedurale, deoarece, urma să se asigure, că dovada plății a taxei de stat va ajunge la instanța de apel în termen, cât să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea dovezii plății taxei de stat în termenul și timpul stabilit.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelanta nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la argumentele recursului precum că curgerea termenului pentru achitarea taxei de stat a fost suspendată, Colegiul menționează că în conformitate cu

art. 368 alin. (3) din Codul de procedură civilă, încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.

În încheierea din 5 iulie 2019, instanța de apel a menționat că încheierea poate fi atacată doar odată cu fondul cauzei.

Astfel, recurenta-apelanta urma să cunoască că recursul declarat împotriva încheierii de nu dat curs din 5 iulie 2019, urma să fie restituit, deoarece nu poate fi suspusă recursului separat.

Astfel fiind, în lipsa probelor confirmative ce ar demonstra temeinicia recursului declarat, argumentele aduse în susținerea acestuia se vor aprecia ca fiind declarative.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianei Zubcov și de a menține încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a) și art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Veronica Pascal în interesele Lilianei Zubcov.

Se menține încheierea din 22 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Liliana Zubcov împotriva lui Victor Chelari, Iuliei Dahina și Întreprinderii Mixte „Coliseum Palace” Societate cu Răspundere Limitată cu privire declararea nulității contractului de cesiune a creanțelor.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Victor Burduh

Dumitru Mardari